

# Новине у јуриспруденцији Врховног суда Републике Српске

Припремила: Тања Милетић, Врховни суд Републике Српске

## Увод

За овај број часописа изабрано је шест одлука Врховног суда Републике Српске. Ради се о одлукама у којима су изражени правни ставови о актуелним питањима из кривичне, грађанске и управне области. Издвојене су следеће одлуке: 11 0 У 020421 18 Квлз, 80 0 К 049297 19 Квлз, 89 1 019650 20 Рев 2, 71 0 Рс 241755 20 Рев, 11 0 У 023309 19 Увп и 11 0 У 023133 19 Увп.

**Предмет 11 0 К 020421 18 Квлз** – Организована криминална група – злочиначко удружење – члан 147 ставке 12 и 13 Кривичног закона Републике Српске и члан 123 став 1 тачка 10 Кривичног законика Републике Српске

## Чињенице и наводи из захтјева за заштиту законитости

Првостепеном пресудом оглашени су кривим О.Б., Ј.Т., В.Т., В.Б., Н.О. и Н.М. због кривичног дјела извршеног у саставу криминалног удружења из члана 366 став 2 у вези с кривичним дјелом неовлашћене производње и промета опојних дрога из члана 207 став 3 у вези са ставкама 1 и 2 Кривичног законика Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ бр. 64/17; у даљем тексту: Кривични законик), а Ј.Т. и због кривичног дјела недозвољене трговине из члана 271 став 3 у вези са ставкама 1 и 2 Кривичног законика и осуђени на казне затвора ближе означене у изреци првостепене пресуде. У поступку по жалби бранилаца осуђених и осуђеног Н.О. другостепени суд је одбио као неосноване жалбе бранилаца тада оптужених О.Б., В.Т., В.Б., Н.М., Н.О. и његову жалбу, те је дјелимично уважио жалбу браниоца тада оптуженог Ј.Т. и у односу на њега преиначио првостепену пресуду у правној оцјени дјела и одлуци о казни на начин ближе означен у изреци другостепене пресуде, док је у преосталом дијелу првостепена пресуда остала неизмијењена. Против наведених пресуда браниоци осуђених су поднијели захтјеве за заштиту законитости (у даљем тексту: захтјеви). У захтјевима бранилаца осуђених О.Б., Ј.Т. и Н. О. указује се, између осталог, на повреду кривичног закона тврдњом да су и првостепени суд и другостепено вијеће Врховног суда Републике Српске повриједили кривични закон на начин што су осуђени оглашени кривим за кривично дјело извршено у саставу криминалног удружења из члана 366 став 1 у вези са чланом 207 став 3 у вези са ставкама 1 и 2 Кривичног законика, а да чињенични опис дјела из изреке првостепене пресуде не одговара опису бића дјела из члана 366 став 1 Кривичног законика, већ да одговара бићу кривичног дјела из члана 383а став 2 раније важећег Кривичног закона Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ бр. 49/03, 108/04, 37/06, 73/10, 1/12 и 67/13, у даљем тексту: Кривични закон).

## Одлука

По оцјени овог Суда изнесени приговори нису основани. Наиме, одредбом члана 383а став 2 ранијег Кривичног закона, прописано је: „Ко као припадник злочиначког удружења учини кривично дјело прописано Кривичним законом Републике Српске, за које се може изрећи казна затвора три године или тежа казна, ако за поједино дјело није прописана

тежа казна, казниће се затвором најмање пет година.“ Одредбом члана 366 став 2 новог Законика прописано је: „Ко у саставу групе или организоване криминалне групе изврши кривично дјело утврђено овим Закоником за које је прописана казна затвора од три године или тежа казна, ако за поједино кривично дјело није прописана тежа казна, казниће се казном затвора најмање три године“. Дакле, у ранијем Закону назив кривичног дјела је „организовани криминал“ и у опису дјела се користи појам „припадник злочиначког удружења“, док је у новом Законику назив дјела „извршење дјела у саставу криминалног удружења“ и у опису дјела користе се појмови „група и организована криминална група“. Одредбом члана 147 став 12 ранијег Кривичног закона дефинисан је појам организоване криминалне групе тако да је то група лица од најмање три лица формирана ради вршења кривичних дјела за која се може изрећи казна затвора од три године или тежа казна, а у ставу 13 истог члана дефинисан је појам злочиначке организације, да је то удружење од најмање три лица чији чланови су се удружили ради вршења кривичних дјела. Одредба члана 123 став 1 тачка 10 Кривичног законика дефинише појам организоване криминалне групе, да је то удружење које се састоји од три или више лица која су се удружила ради вршења кривичних дјела за која је прописана казна затвора од три године или тежа казна. Дакле, обзиром да је дефиниција појма „злочиначког удружења“ према раније важећем Кривичном закону идентична дефиницији појма „организоване криминалне групе“ према сада важећем Кривичном закону то чињеница што је у чињеничном опису дјела наведено „као припадници злочиначког удружења“, умјесто „као припадници организоване групе“, никако не значи да је побијаним одлукама повријеђен Кривични закон, нити да је дошло до произвољне примјене ових материјалних закона, како то погрешно сматрају подносиоци наведених захтјева, јер диспозиција кривичног дјела за које су осуђени оглашени кривим, по елементима који одређују биће кривичног дјела у новом Законику и ранијем Кривичном закону, садржински се не разликују. С обзиром на наведено, те закључујући да ни остали приговори из захтјева бранилаца осуђених нису основани, овај Суд је наведене захтјеве одбио.

**Предмет 80 0 К 049297 19 Квз** – *Ne bis in idem* – члан 4 Закона о кривичном поступку Републике Српске, члан 4 став 1 Протокола бр. 7 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода

### **Чињенице и наводи из захтјева за заштиту законитости**

Првостепеном пресудом оглашени су кривим Р.М. и Г.С. због кривичног дјела изазивања опште опасности из члана 402 став 7 у вези са ставкама 4 и 2 Кривичног закона Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ бр. 49/03, 108/04, 37/06, 70/06, 73/10, 1/12 и 67/13; у даљем тексту: КЗ РС-а ) и осуђени на казне затвора у трајању од по 1 (једне) године. Другостепени суд је одбио као неосноване жалбе окружног јавног тужиоца и браниоца оптуженог Г.С., те је првостепену пресуду у дијелу који се односи на оптуженог Г.С. потврдио, а жалбу браниоца оптуженог Р.М. уважио и наведену пресуду преиначио тако што је према оптуженом Р.М. одбио оптужбу да је починио кривично дјело изазивања опште опасности из члана 402 став 7 у вези са ставкама 4 и 2 КЗ-а РС-а. Против те пресуде захтјев за заштиту законитости (у даљем тексту: захтјев) је поднио бранилац осуђеног, којим првенствено приговора да је побијаном пресудом на штету оптуженог повријеђен Кривични закон на начин што је супротно принципу *ne bis in idem* из члана 4 Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ бр. 53/12, 91/17 и 66/18; у даљем тексту: ЗКП РС-а), а који принцип је заштићен чланом 4 Протокола бр. 7 уз Европску конвенцију, оптужени оглашен кривим и кажњен за исти догађај (исто дјело) за које је претходно правоснажним рјешењем истог суда кажњен у прекршајном поступку.

## Одлука

У конкретном случају, према утврђењу побијане пресуде, осуђени Г.С., као одговорно лице, критичног догађаја није поступио по прописима и мјерама о заштити на раду при кориштењу електричне енергије, па је услед тога из нехата изазвао опасност по живот електромонтера Д.Л., при чему је и проузроковао његову смрт. У таквом пропуштању чињења, на које је као одговорно лице био обавезан у смислу наведених правила и прописа (који су детаљно конкретизовани у изреци пресуде с аспекта бланкетних прописа и радњи које је био дужан предузети, а чије непредузимање је имало за посљедицу смрт једног лица), остварена су сва битна обиљежја кривичног дјела изазивања опште опасности из члана 402 став 7 у вези са ставкама 4 и 2 КЗ-а РС-а, за које дјело му је побијаном пресудом изречена казна затвора у трајању од 1 (једне) године. Поводом тог догађаја паралелно је вођен и прекршајни поступак који је правоснажно мериторно окончан прије почетка овог кривичног поступка. У прекршајном поступку утврђена је одговорност оптуженог за прекршај из члана 11 став 1 у вези са чланом 67 став 2 Закона о заштити на раду, који се манифестује у пропуштању да као одговорно лице у правном лицу у својству контролора извођења радова критичног догађаја обезбједи превентивне мјере ради заштите живота и здравља запосленог радника Д.Л., довођењем мјеста рада у безнапонско стање а приликом прикључка бројила на нисконапонску мрежу у мјесту Козјак, за који прекршај му је изречена новчана казна у износу од 500,00 (пет стотина) КМ. Из разлога у образложењу побијане пресуде недвосмислено произилази закључак да се у конкретном случају за један деликт нису водила два поступка за кривично дјело, него да су у радњама осуђеног истовремено остварена обиљежја и прекршаја и кривичног дјела бланкетног карактера, јер повреда бланкетних прописа који према чињеничном опису кривичног дјела (у диспозитиву оптужнице и изреци побијане пресуде) одређују радњу извршења дјела, истовремено манифестује и прекршај. Дакле, у конкретном догађају су једном радњом истовремено угрожена различита заштићена добра и остварена обиљежја два кажњива дјела, прекршај и кривично дјело. Такав закључак се образлаже аргументима да дјело за које је осуђени кажњен у прекршајном поступку нема карактер кривичне оптужбе у смислу одредби члана 4 став 1 Протокола бр. 7 уз Европску конвенцију, ни по својој правној природи с обзиром на заштитни објекат, ни по тежини казне с обзиром да је за то дјело запријеђена и изречена новчана казна. При томе се апострофира разлика у правној природи дјела за које је осуђени кажњен у прекршајном поступку за прекршај којим се штити успостављени систем заштите на раду при кориштењу електричне енергије (у складу са Законом о заштити на раду) и предметног кривичног дјела којим се пружа заштита опште сигурности људи и имовине, односно заштита живота људи и имовине већег обима. Осим тога, поред разлике у заштићеним добрима између конкретног прекршаја и кривичног дјела, побијана пресуда наглашава разлику у прописаној врсти казне којим се та добра штите, јер за учињени прекршај прописана је новчана казна од 250,00 до 1.500,00 КМ, а за кривично дјело казна затвора у трајању од једне до осам година. Надаље, истичући да чињенични опис дјела за које је побијаном пресудом осуђени оглашен кривим превазилази чињенични опис из изреке прекршајне одлуке у дијелу који се односи на наступање забрањене посљедице у виду смрти једног лица, што представља битни елемент кривичног дјела Изазивање опште опасности из члана 402 став 7 у вези са члановима 4 и 2 КЗ-а РС-а, а не и прекршаја за који је осуђени кажњен, побијана пресуда закључује да нема основа за примјену начела *ne bis in idem*.

Наведене разлоге као мјеродавно образложење прихвата овај Суд у цјелости. Ово из разлога што принцип *ne bis in idem* из члана 4 став 1 Протокола бр. 7 уз Европску конвенцију подразумијева забрану поновног суђења и кажњавања неког лица за кривично дјело за које је већ правоснажно ослобођен или осуђен у складу са законом и кривичним поступком те државе.

У конкретном случају, дјело за које је осуђени кажњен у прекршајном поступку не задовољава ниједан од алтернативних критерија које је Европски суд за људска права успоставио у предмету Енгел да би се радило о оптужби за кривично дјело, а односе се на правну природу дјела и тежину прописане казне за то дјело. Осим тога, у односу на идентитет дјела, за оцјену да ли су дјела иста (идем) Европски суд за људска права је у предмету *Sergey Zoltukhim v. Russia* (10. фебруар 2009. године) заузео становиште да је за оцјену да ли се ради о истом дјелу од одлучујућег значаја да је чињенично стање које се ставља на терет оптуженом у оба поступка исто или у битном исто, а у конкретном случају несумњиво је утврђено да чињенични опис кривичног дјела у изреци побијане пресуде у битним чињеницама превазилази чињенични опис дјела за које је осуђени кажњен у прекршајном поступку. Из наведених разлога, овај уд налази да је неоснован приговор из захтјева заснован на тврдњи да је побијаном пресудом учињена повреда кривичног закона из члана 312 тачка в) ЗКП-а РС-а.

**Предмет 89 1 019650 20 Рев 2** – Стицање права својине – члан 93 став 1 Закона о извршном поступку

### **Чињенице и ревизиони наводи**

У овој парници тужитељ тражи утврђење да је он на основу рјешења извршног суда о досуди стекао право својине на некретнинама на Палама које у нарави представљају угоститељски објекат – пансион површине 354 м<sup>2</sup>, и то прије него што је на приједлог тужених извршен упис законске хипотеке и забиљежбе извршења на тим некретнинама, те обавезивање тужених да трпе брисање уписа извршених у њихову корист и укњижбу тужитеља као власника предметних некретнина с 1/1 дијела. Нижестепени судови су нашли да је тужитељ стекао право својине на спорним некретнинама на основу судске одлуке и да његов упис у земљишној књизи има само декларативни карактер, слиједом чега нису ваљани уписи у корист тужених као трећих лица, који су извршени након што је извршни суд донио одлуку о досуди ових некретнина тужитељу, па су судили тако што су усвојили његов тужбени захтјев. Ревизијом тужени побијају другостепену пресуду због повреде одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права.

### **Одлука**

Ревизиони суд закључује да су нижестепени судови потпуно занемарили начело повјерења у земљишне књиге и с тим у вези права трећих савјесних лица, те да нису у праву када сматрају да незаконитости у извршном поступку, у коме су спорне некретнине досуђене тужитељу, немају утицаја на рјешавање предметног спора. Наиме, забиљежба је, поред укњижбе и предбиљежбе, једна од врста уписа у земљишну књигу која се од друге двије врсте разликује по томе што се не односи на упис земљишно-књижних права већ на упис чињеница и околности од утицаја на располагање некретнинама, односно околности значајних за промет земљишно-књижних права (члан 2 став 4 Закона о земљишним књигама Републике Српске, „Службени гласник Републике Српске“ бр. 67/03 до 119/08; у даљем тексту: ЗЗК). Члан 72 Закона о извршном поступку („Службени гласник Републике Српске“ бр. 59/03 до 66/18; у даљем тексту: ЗИП) прописује да је суд обавезан да, одмах након доношења рјешења о извршењу, по службеној дужности одреди упис забиљежбе извршења у земљишну књигу. Ова забиљежба извршења, као прва извршна радња у поступку извршења на непокретностима, има изузетан значај за ток извршног поступка и редослијед намирена. Моментом уписа забиљежбе извршења тражилац извршења стиче судско заложно право на непокретности. Сви уписи извршени прије уписа забиљежбе извршења имају првенство у односу на право намирена стечено забиљежбом извршења. Надаље, члан 93 став 1 ЗИП-а прописује да по полагању цијене суд доноси рјешење којим некретнину досуђује

купцу и истовремено одређује упис промјене права својине у земљишну књигу, брисање права трећих лица, као и предају непокретности у посјед купцу. Захтјев за упис преноса својине и брисање других права суд ће упутити по службеној дужности и то одмах по доношењу рјешења о досуди јер су правила о достављању овог рјешења пука формалност, а евентуално уложена жалба нема суспензивно дејство. Ово из разлога што купац право својине не стиче доношењем рјешења о досуди већ уписом промјене својине у земљишну књигу. Овакво тумачење наведене одредбе ЗИП-а је у складу с новим концептом начела уписа у земљишне књиге, по коме се стварна права на непокретностима, осим у случају насљеђивања, стичу тек уписом у земљишне књиге (члан 5 ЗЗК-а). Стога је погрешно схватање нижестепених судова да овај упис има декларативан карактер. Упис права својине у корист купца има конститутивни карактер, што значи да купац (овдје: тужитељ) право својине не стиче доношењем рјешења о досуди (оно само представља правни основ за стицање тог права) већ уписом промјене својине у земљишну књигу. У конкретном случају извршни суд није поступио по напријед наведеним одредбама ЗИП-а, односно није наложио земљишно-књижној канцеларији да упише забиљежбу извршења нити јој је доставио рјешење о досуди спорних некретнина тужитељу, иако је то морао учинити по службеној дужности. Дакле, у вријеме уписа извршених у корист тужених, чије се брисање тражи у овој парници, у земљишној књизи није било уписано било какво оптерећење нити право тужитеља у вези предметне некретнине. Тужитељ није доказао да је туженима као трећим лицима била позната нетачност земљишне књиге или да им је због грубе непажње остала непозната, а само у тој ситуацији он би могао туженима оспоравати ранг првенства. Ради изложеног, овај суд налази да ревизија првотужене с основом указује да су нижестепене пресуде засноване на погрешној примјени материјалног права, слиједом чега је исту усвојио и обје нижестепене пресуде преиначио тако што је тужбени захтјев одбио.

**Предмет 71 0 Рс 241755 20 Рев** – Благовременост тужбе – члан 118 став 2 Закона о раду

### **Чињенице и ревизиони наводи**

Предмет спора у овој парници је захтјев тужитељице за утврђење да је на основу уговора о раду од 03.04.2015. године, закљученог за период од годину дана, код тужене засновала радни однос на неодређено вријеме, те слиједом тога захтјев за враћање на рад и исплату накнада плата, те уплату законских доприноса за период означен у изреци првостепене пресуде. Првостепени суд је одбио тужбени захтјев налазећи да је тужитељица са туженом закључила уговор о раду на одређено вријеме, на који није имала приговоре, па је након истека тог уговора тужитељици престао радни однос по сили закона. Другостепени суд је, одлучујући о жалби тужитељице, прихватио као правилна чињенична утврђења првостепеног суда, с тим што налази да је тужитељица за повреду права из радног односа сазнала 07.04.2016. године, те да је у односу на захтјеве за враћање на рад код тужене и за сва новчана потраживања, које је први пут поставила у поднеску од 25.10.2016. године, тужба неблаговремена у смислу одредбе члана 201 став 4 Закона о раду („Службени гласник Републике Српске“ бр. 1/16 и 66/18) и да слиједом тога тужитељици недостаје правни интерес у односу на захтјев за утврђење (у ком дијелу сматра да је тужба благовремена, али недозвољена), али је жалбу одбио и потврдио првостепену пресуду. Ревизијом тужитељица побија другостепену пресуду због повреда одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права, с приједлогом да се побијана пресуда преиначи или укине и предмет врати истом суду на поновно суђење.

### **Одлука**

Овај Суд налази да из напријед изнесених чињеница током поступка, које тужитељица понавља и у ревизији, произилази закључак да тужитељица свој захтјев темељи на тврдњи да ј тужена са



њом закључила уговор о раду на одређено вријеме супротно одредби члана 16 став 2 Закона о раду („Службени гласник Републике Српске“ бр. 55/07 – пречишћен текст; у даљем тексту: ЗР), чиме је створен услов да се њен уговор може сматрати као уговор о раду закључен на неодређено вријеме (члан 16 став 3 ЗР-а). Међутим, нужно је имати у виду да законски прописи којима се регулишу радни односи предвиђају и рокове преклузивног карактера за заштиту права у радном спору који, ако се пропусти, доводе не само до губљења права на покретање радног спора, него и до губљења самог права. Тужитељица је имала сазнање о повреди права из радног односа дана 03.04.2015. године, када је због истека приправничког стажа закључила уговор о раду на одређено вријеме, а не 07.04.2016. године када је обавјештена да јој уговор о раду на одређено вријеме истиче 08.04.2016. године и да јој с тим даном престаје радни однос код тужене. Претпоставка је да се тужитељица закључењем уговора упознала са свим релевантним прописима и садржајем закљученог уговора за који тврди да није био у складу с одредбом члана 16 став 2 ЗР-а. Како је тужба поднесена 06.07.2016. године то је иста неблагоприятна, јер је поднесена по протеклу субјективног преклузивног рока од једне године од дана сазнања за повреду. У ситуацији када се може примијенити субјективни рок искључена је могућност примјене трогодишњег објективног рока. По оцјени овог Суда, изнесени разлози указују да је тужбу у овој правној ствари требало у цјелини одбацити на основу одредбе члана 67 тачка 2 Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Српске“ бр. 58/03 до 61/13) у вези с одредбом члана 118 ЗР-а, али обзиром да је тужбени захтјев тужитељице одбијен то су правне посљедице исте.

**Предмет 11 0 У 023309 19 Увп** – Одбацивање тужбе као поднијете од неовлашћеног лица – чланови 2 и 22 став 1 тачка 1 Закона о управним споровима

### **Чињенице и наводи из захтјева за ванредно преиспитивање пресуде**

Побијаним рјешењем одбачена је тужба као изјављена од неовлашћеног лица против рјешења туженог, којим су именовани чланови Школског одбора за привремено управљање ЈУ Основна музичка школа „С.Р.М.“ у Н. Одбацивање тужбе суд је образложио разлозима да у вријеме доношења оспореног акта тужилац није био директор (мандат му је истекао 16.10.2016. године), а ни запослен у школи (престао му је радни однос 05.11.2016. године) и нема интерес за подношење тужбе, као и да оспореним актом није повријеђено његово право, односно непосредни лични интерес заснован на закону у смислу члана 2 Закона о управним споровима („Службени гласник Републике Српске“ бр. 109/05 и 63/11). Захтјевом за ванредно преиспитивање (у даљем тексту: захтјев) тужилац побија наведено рјешење због повреде закона, указујући на погрешан закључак суда да он нема правни интерес за подношење тужбе.

### **Одлука**

По оцјени Врховног суда Републике Српске, у конкретном случају није спорна чињеница да тужилац у вријеме доношења оспореног акта није био директор школе, па је правилно одбачена тужба као поднијета од неовлашћеног лица. Наиме, побијано рјешење о именовању чланова Школског одбора за привремено управљање ЈУ Основна музичка школа „С.Р.М.“ у Н. је донесено дана 12.1.2017. године, у вријеме када је тужиоцу истекао други мандат на мјесту директора наведене школе. Чињеница да је рјешење о разрјешењу дужности директора школе донијето 1.2.2017. године нема утицаја на околност да ли тужилац има правни интерес да побија оспорено рјешење о именовању чланова Школског одбора, јер није спорно да он у вријеме доношења тог рјешења није био запосленик те школе, а ни директор јер му је мандат директора истекао дана 16.10.2016. године. Наведено рјешење о његовом разрјешењу дужности директора школе има декларативан карактер јер је истим само констатовано да

је тужиоцу истекао мандат дужности директора с даном 16.10.2016. године, коју чињеницу тужилац не оспорава. Поред наведеног, тужилац је поднио и тужбу против рјешења туженог од 17.10.2016. године којим је именован вршилац дужности директора те школе до избора директора школе, коју тужбу је Окружни суд у Бањалуци одбио као неосновану пресудом број 11 0 У 019751 16 У од 03.05.2017. године уз образложење да је одлука о именовању вршиоца дужности директора школе законита, јер је тужиоцу престао мандат директора школе с даном 16.10.2016. године.

**Предмет 11 0 У 023133 19 Увп** – Додјела концесије – чланови 26 став 3 и 28 Закона о концесијама

Побијаном пресудом одбијена је тужба изјављена против оспореног акта тужене којим је тужиоцу додијељена концесија за експлоатацију техничког грађевинског камена-кречњака на лежишту „Д.“ код П., на период од 18 година од дана закључења уговора о концесији, за коју концесију је дужан плаћати концесиону накнаду у износу од 3,6% од укупног годишњег прихода оствареног од обављања концесионе дјелатности, те је дужан уплатити једнократну накнаду за уступљено право у износу од 42.659,08 КМ у корист буџета Републике Српске, а тужена је овластила Министарство индустрије, енергетике и рударства да с концесионаром закључи уговор о концесији, уз одредбу да уколико у року од 30 дана од дана пријема рјешења исти не потпише губи сва права утврђена рјешењем о додјели концесије. Захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев) тужилац исту побија због повреде закона, уговора о оснивању тужиоца и других његових аката, као и повреде прописа о поступку која је од утицаја на рјешење ствари. Указује да нижестепени суд погрешно сматра да је у оспореном акту дефинисан предмет концесије и да се наведени недостатак не може исправити уговором о концесији, те да он има искључиво право на експлоатацију камена у оквиру дефинисаног експлоатационог поља.

## Одлука

По оцјени овог Суда, оспорени акт садржи елементе прописане чланом 26 став 3 Закона о концесијама („Службени гласник Републике Српске“ бр. 25/02, 91/06 и 92/09; у даљем тексту: ЗК), укључујући и рок за закључивање уговора. Предмет концесије је дефинисан чланом 4 ЗК-а и не одређује елементе које захтијева тужилац, а међусобна права и обавезе се регулишу уговором сагласно члану 28 ЗК-а. Стога произилази да су оспорени акт и побијана пресуда засновани на правилној примјени наведених одредаба ЗК-а. Наиме, прије доношења оспореног акта овлашћени представници тужиоца и тужене су преговарали и дефинисали основне елементе Нацрта уговора о концесији за експлоатацију кречњака на лежишту „Д.“, осим обухвата простора на коме ће се обављати концесиона дјелатност. Тужилац је право на експлоатацију кречњака на истом локалитету стекао 2004. године, по основу уговора о оснивању Друштва с ограниченом одговорношћу за производњу жељезних и других руда „Н. р. Љ.“ П. и рјешења Министарства привреде, енергетике и развоја од 12.8.2004. године. Уговор су закључили Р. ж. р. Љ. а.д. П. и компанија LNM Н. N.V. с Х.а., којим оснивају друштво с ограниченом одговорношћу „Н. р. Љ.“ са сједиштем у П. (садашњи назив: А.М. д.о.о. П.). Вриједност имовине рудника жељезне руде „Љ.“ а.д. П. која је унесена као оснивачки улог у заједничко предузеће исказана је у табели број 2.а која чини саставни дио уговора о концесији али из те табеле је видљиво да експлоатациона права немају новчану вриједност. Студијом економске оправданости од 29.4.2015. године, која је била основ за преговарање, предвиђено је да план годишње експлоатације техничког грађевинског камена кречњака износи 90.000 м<sup>3</sup>, а понуђач (тужилац) је навео да план укупне производње камена на површинском копу „Д.“ у периоду од 2015. до 2035. године износи 1.890.000 м<sup>3</sup>, те да су укупне резерве А, В и С категорије на

лежишту „Д.“ 29.454,594 м<sup>3</sup>. Тужилац условљава тужену да му се одреде коте експлоатационог поља које су биле одређене рјешењем из 2004. године, иако није експлоатисао минералну сировину у капацитету који је предвиђен Главним рударским пројектом од 400.000 м<sup>3</sup> нити чак у капацитету који је одређен Студијом економске оправданости од 90.000 м<sup>3</sup> и на тај начин држи „заробљеним“ резерве од око 20.000.000 м<sup>3</sup> минералне сировине. Произилази да је предмет концесије базиран на документима који су донесени 2009. Године, када је лежиште камена кречњака фактички подијељено, додјелом концесије другом правном лицу, а истовремено удовољено потребама тужиоца које су исказане Студијом економске оправданости. Тужиоцу је додјелом концесије обезбијеђен простор на коме се налазе изграђени рударски објекти и минерална сировина који је сасвим довољан за тражени период експлоатације до 2035. године с предвиђеним капацитетом од 90.000 м<sup>3</sup>, на којем локалитету је тужилац вршио и сада врши експлоатацију минералне сировине.